

Cikkismertetés: Az emberi tőke 195 országban 1990-ben és 2016-ban

Article review: Human capital in 1990 and 2016 for 195 countries

Ismertető: Vitrai József ✉

Ismertetett cikk: Lim S at al. Measuring human capital: a systematic analysis of 195 countries and territories, 1990–2016. *Lancet* 2018; 392: 1217–34. doi: [10.1016/S0140-6736\(18\)31941-X](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(18)31941-X)

Beküldve: 2020. 03. 27.

doi: 10.24365/ef.v61i2.576

Kulcsszavak: emberi tőke; egészségi állapot; iskolázottság

Keywords: human capital; health status; educational attainment

HÁTTÉR

Az emberi tőkét általában a népesség iskolázottsági és egészségi szintjével azonosítják, és a gazdasági növekedés fontos meghatározójának tekintik. A Világbank fontosnak tartja az emberi tőke mérését és éves jelentését az egészségügyre, illetve az oktatásra fordított beruházások nyomán követése és ösztönzése, valamint a termelékenység fokozása érdekében.¹ A szerzők célja az emberi tőke új, átfogó mérési módszerének kidolgozása és globális vizsgálata volt.

MÓDSZEREK

A szerzők előállítottak egy életévekben mért, ún. várható emberi tőkét, amelyet úgy kaptak, hogy a 20 és 64 életév között várható élettartamot a tanulás vagy az oktatás minőségének, valamint a funkcionális egészségi állapot mértékének arányában csökkentették. A kutatók 195 országra mind 1990-re, mind 2016-ra kiszámolták a várható emberi tőke értékét, figyelembe véve az egyes

országokban és években a lakosság eltérő életkori és nemi összetételét. Az iskolázottság szintjét 2522 népszámlálás és lakossági felmérés adatai alapján becsülték, majd 1894 iskolai tesztre alapozva értékelték; a funkcionális egészségi állapotot hét egészségi mutató jellemezte, melyeket a Globális Betegségteher Vizsgálat 2016-os jelentéséből (*Global Burden of Disease Study*; GBD 2016) vettek át.²

EREDMÉNYEK

2016-ban Finnországban volt a legmagasabb az emberi tőke várható értéke (28 év), míg Nigerben volt a legalacsonyabb (kevesebb mint 1,6 év). A vizsgált 195 ország közül 44-ben a várható emberi tőke több mint 20 év, 68 országban pedig 10 évnél kevesebb volt. A várható emberi tőke alapján a 195 országot sorba rendezték. Az öt legnépesebb ország helyezése 2016-ban a következő volt: Kína 44., India 158., az Egyesült Államok 27., Indonézia 131., Brazília 71. A Visegrádi országok helyezése így alakult: Magyarország a 34., Lengyelország a 30.,

Csehország a 28., Szlovákia a 36. A szomszédos országok közül Ausztria a 19. Szlovénia a 23., Románia az 56., Ukrajna pedig a 45. volt.

A várható emberi tőke 1990 és 2016 között 18 országban kevesebb mint 2 évet emelkedett, viszont 35 országban több mint 5 évvel nőtt. Magyarországon 1990-ben a várható emberi tőke 17 év volt, ami 2016-ra 22 évre emelkedett. Ugyanezen időszakban Lengyelországban 17-ről 23-ra, Csehországban 20-ról 23-ra, Szlovákiában 18-ról 21-re növekedett.

Az adatokból úgy tűnik, hogy a várt emberi tőke nagyobb javulása a gyorsabb gazdasági növekedés-

hez kapcsolódik. Az 1990 és 2016 közötti emberi tőkenövekedés szempontjából besorolt országok felső negyedében a GDP éves medián emelkedése 2,6% volt, szemben az alsó negyed 1,45%-ával.

KÖVETKEZTETÉSEK

Az országok nagyban különböznek az emberi tőke növekedését tekintve. Az emberi tőke monitorozása segítheti a kormányokat és más szereplőket az egészségügybe és az oktatásba való befektetések megtérülésének értékelésében.

TANULSÁGOK A HAZAI SZAKEMBEREK SZÁMÁRA

Egy ország versenyképessége bizonyítottan függ a munkaerő iskolázottságától és egészségétől, amint ezt a globális vizsgálat is alátámasztja. Az egészségfejlesztésben érintett szakembereknek ezt az érvet érdemes felhozniuk a döntéshozókkal való egyeztetéseken, amikor támogatást igényelnek az egészség javítását célzó beavatkozásokhoz.

HIVATKOZÁSOK

---

¹ World Bank. [Countries commit to strong action on human capital to drive economic growth](#). Oct 20, 2017. (Elérve 2020.03.26.)

² A Globális Betegségteher Vizsgálatról további közlemények található az Egészségfejlesztés folyóiratban: [Cikkismertetés: A Globális Betegségteher Vizsgálat legutóbbi „nagy dobása”](#); [Cikkismertetés: Alkoholfogyasztás és az általa okozott betegségteher a világ 195 országában és különböző régióiban 1990 és 2016 között](#);